

Η πίκρα που
ενδεχομένως νιώθετε...

Οι πρόσφατες
φοιτητικές καταλήψεις...

Και το μέλλον του
«φοιτητικού κινήματος»!

Παρίσι, Μάιος 1968

ΜΙΚΡΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

**autonome
antifa** ★
autonomeantifa.gr

Με χαρά είδαμε πως νέοι φοιτητές και φοιτήτριες προχώρησαν σε καταλήψεις των σχολών τους. Δεν κρύβουμε άλλωστε ότι, πολλές από εμάς, τα μέλη των αντίφα ομάδων της Αθήνας, διαθέτουμε αντίστοιχες εμπειρίες. Με αυτές τις εμπειρίες για προίκα, παρακολουθήσαμε το πρόσφατο φοιτητικό κίνημα. Και αποφασίσαμε να μοιραστούμε μαζί σας κάποια (επιλεγμένα) από τα συμπεράσματα που έχουν προκύψει τις φορές που βρεθήκαμε και εμείς σε παρόμοια θέση.

Λοιπόν:

1. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ «ΔΗΜΟΣΙΟ» - ΕΙΝΑΙ ΚΡΑΤΙΚΟ!

Η πρώτη μεγάλη προσφορά της αριστεράς στο ελληνικό κράτος είναι η αντικατάσταση της λέξης «κρατικό» από τη λέξη «δημόσιο». Η αριστερή προσφορά γίνεται ιδιαίτερα αντιληπτή στα ζητήματα της εκπαίδευσης. Εδώ οι κατ' εξοχήν κρατικοί θεσμοί, το πανεπιστήμιο και το σχολείο, βαπτίζονται υπόκωφα «δημόσιοι», λες και τους έχουμε στήσει και τους διευθύνουμε όλοι παρέα.

Αλλά το πανεπιστήμιο δεν είναι «δημόσιο». Είναι κρατικό. Ελέγχεται από το κράτος και αποτελεί κομμάτι του. Εκφράζει και φέρνει εις πέρας κρατικές πολιτικές. Αυτές οι πολιτικές ξεκινούν από τη διαχείριση της νεολαίας και της ταξικής σύνθεσης - καταλήγουν στο τι είδους «επιστήμη» παράγεται και πώς αυτή η «επιστήμη» επιτελεί κρατικούς σκοπούς.

Όποτε ακούσετε τους αριστερούς να λένε «δημόσιο πανεπιστήμιο», πείτε από μέσα σας «κρατικό πανεπιστήμιο». Είναι μια απλή αλλαγή λέξης - που θα σας φέρει πιο κοντά στην πραγματικότητα.

2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - Η ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Δεύτερη μεγάλη προσφορά της αριστεράς στο ελληνικό κράτος είναι η απόκρυψη των πραγματικών λειτουργιών

του κρατικού πανεπιστημίου. Οι αριστερές απόψεις περί του πανεπιστημίου εστιάζουν στην «κοινωνική (δλδ. ταξική) κινητικότητα», τη «γνώση» και την «ελευθερία». Στην πραγματικότητα όμως, το πανεπιστήμιο είναι ένας κρατικός θεσμός που αναπαράγει την υπάρχουσα ταξική διάρθρωση με ιδιαιτέρως ανελεύθερους τρόπους. Για να το πούμε με απλά λόγια, το κρατικό πανεπιστήμιο είναι τμήμα ενός ευρύτερου «εκπαιδευτικού συστήματος» που, όσο «εκπαιδεύει», τόσο κανονίζει ώστε οι νεολαίοι να καταλήγουν να κάνουν τη δουλειά που έκαναν και οι γονείς τους. Δε μιλάμε βέβαια για το κατά πόσο γίνεται κανείς «φιλόλογος» ή «μαθηματικός». Μιλάμε για τους τρόπους με τους οποίους καταλήγει κανείς κρατικός υπάλληλος, μαγαζάτορας, μισθωτός ή ανειδίκευτος εργάτης, όπως ακριβώς και οι γονείς του.

Όσο για το πώς γίνεται αυτό το θαύμα, η αλυσίδα της εκπαίδευσης, από το δημοτικό μέχρι το διδακτορικό, είναι μια διαδοχή αλληπάλληλων εξεταστικών κόσκινων. Αυτά τα εξεταστικά κόσκινα παρουσιάζονται ως «αντικειμενική αξιολόγηση», αλλά στην πραγματικότητα είναι ταξικά κανονισμένα: αλλιώς δίνεις εξετάσεις από την πιάνα, αλλιώς από το δυάρι στις εργατικές πολυκατοικίες, κι αλλιώς από το τεσσάρι του ελεύθερου επαγγελματία.

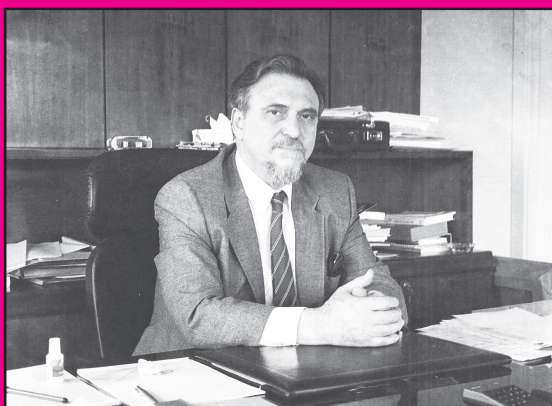
Και αφού τα κόσκινα είναι έτσι κανονισμένα, κατ' αρχήν απορρίπτονται μαζικά τα κατώτερα στρώματα της εργατικής τάξης που, πολύ «αντικειμενικά», δεν καταφέρνουν καλά καλά να τελειώσουν το λύκειο - μοιάζει όμως σαν να φταίνε οι ίδιοι - σε τόσες εξετάσεις τα σκάτωσαν! Αλλά και πέρα από αυτούς, η ταξική θέση προσδιορίζεται περισσότερο οικογενειακά, παρά μέσω πτυχίου. Ακόμη και οι επίδοξοι μηχανικοί, δικηγόροι και γιατροί, μετά τη λήψη του πτυχίου, ανακαλύπτουν ότι το είδος του «μηχανικού» που μπορεί να γίνει κανείς σχετίζεται με τη δουλειά των γονιών του. Και είναι λογικό: για να γίνεις ιδιοκτήτης κατασκευαστικής εταιρείας, χρειάζεται μια εταιρεία. Στην περίπτωση που η οικογένεια δεν διαθέτει εταιρεία, ο «μηχανικός» οδηγείται προς τη μισθωτή απασχόληση, ή κάποια «θέση στο δημόσιο» [είπαμε: κράτος]. Όπως και οι γονείς του πριν από αυτόν. Το κρατικό πανεπιστήμιο προβάλλει εαυτόν ως μηχανισμό ταξικής κινητικότητας, «γνώσης» και «προόδου». Στην πράξη είναι ένας μηχανισμός σκληρά συντηρητικός: χρησιμοποιεί τη «γνώση» για να πιστοποιήσει τυπικά την προϋπάρχουσα ταξική θέση.

3. «ΑΚΟΥΣΤΕ ΚΑΛΑ ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ» – ΠΟΙΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ;

Τρίτη μεγάλη προσφορά της αριστεράς στο ελληνικό κράτος είναι η δημιουργία του υποκειμένου που λέγεται «φοιτητές». Δηλαδή η απόκρυψη της ταξικής διάρθρωσης του φοιτητικού σώματος. Εδώ αρκεί απλά κανείς να κοιτάξει γύρω του. Τι δουλειές κάνουν οι γονείς των συμφοιτητών σας και τι δουλειές οι δικοί σας γονείς; Πώς αυτή η προϋπάρχουσα ταξική θέση καθορίζει ζωή, πολιτισμό και δυνατότητες; Πώς ζεις και διαβάζεις στις εστίες και πώς στην Εκάλη; Πού βγαίνεις, πώς διασκεδάζεις, πώς μιλάς;

Είναι σκληρό όταν το καταλαβαίνεις πρώτη φορά, αλλά, ξέρετε, αυτό που η αριστερά αποκαλεί «οι φοιτητές»... απλά δεν υπάρχει. Εκείνο που υπάρχει είναι ένα σώμα ανθρώπων τα κοινά σημεία των οποίων είναι η ηλικία, η προσωρινή συνύπαρξη κάτω από τους ίδιους «εκπαιδευτικούς» κανόνες, και η μεγάλη απόστασή τους από τις παραγωγικές διαδικασίες. Η τεχνητή απομάκρυνση από την παραγωγή, μαζί με τις αριστερές μπούρδες, αποκρύπτουν αποτελεσματικά την ταξική διάρθρωση του σώματος. Αλλά η ταξική διάρθρωση είναι πανταχού

Ο ΓΕΝΝΗΤΟΡΑΣ ΤΟΥ «ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ» ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ

Αυτός που ποζάρει στο υπουργικό του γραφείο είναι ο Γεώργιος Λιάνης, εισηγητής του νόμου 1268 του 1982. Προτού γίνει Υπουργός Παιδείας επί πρωτοΠΑΣΟΚ, ο Λιάνης ήταν καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Purdue των ΗΠΑ. Επίσης ήταν κολλητός του –επίσης καθηγητή– Ανδρέα Παπανδρέου και μέλος του αντιδικτατορικού ΠΑΚ.

Αυτός λοιπόν ο πολλαπλών δεξιοτήτων άνθρωπος είναι ο πραγματικός γεννήτορας του ελληνικού φοιτητικού κινήματος. Γιατί, με τον νόμο του, περιέγραψε τούς κρατικά αποδεκτούς τρόπους ύπαρξης του φοιτητικού συνδικαλισμού και της συμμετοχής του στη «συνδιοίκηση» των κρα-

τικών πανεπιστημίων. Να το πούμε πιο καθαρά: *οι τρόποι με τους οποίους έκτοτε υπάρχει η φοιτητική αριστερά, είναι γραμμένοι σε νόμο του ελληνικού κράτους που τον έγραψε ετούτος ο τύπος!*

Όπως συμβαίνει και με τον συνδικαλισμό γενικώς, οι τρόποι ύπαρξης δεν είναι καθόλου αθώοι: το «σχήμα», ο «φοιτητικός σύλλογος», το «Δ.Σ. των φοιτητών», οι «φοιτητικές εκλογές», η «Γενική Συνέλευση», έχουν μια πολύ σημαντική απόληξη: τη δυνατότητα των συνδικαλιστών να συμμετέχουν στις αποφάσεις των διοικητικών οργάνων, στην εκλογή Προέδρου και Πρύτανη, και πάει λέγοντας.

Οι πλούσιες δυνατότητες μεσολάβησης που προκύπτουν κατ' αυτό τον τρόπο είναι παντελώς άγνωστες στους φοιτητές του είδους που «πάει σε πάρτι της ΔΑΠ», «ψηφίζει ΚΝΕ» ή «συμμετέχει σε σχήμα της ΕΑΑΚ». Χρησιμοποιούνται όμως κατά κόρον από τους ηγέτες του φοιτητικού συνδικαλισμού. Ερωτήματα του είδους «τι δουλειά έχουμε εμείς οι κομμουνιστές να ψηφίζουμε για πρύτανη τον κάθε Βελζεβούλη», ενίοτε τίθενται από τη «βάση» – και απαντιούνται με όρους «το μη χείρον βέλτιστον». Εν τω μεταξύ, οι συνδικαλιστές που όντως αναλαμβάνουν να ψηφίσουν για πρύτανη τον κάθε Βελζεβούλη, καρπώνονται τα αντίστοιχα οφέλη και ξεκινούν την καριέρα τους στο πολιτικό στερέωμα της χώρας. Όπως με κάθε «συνδικαλισμό», η εκπαίδευση ανθρωποβοσκού που προκύπτει, ενίοτε φτάνει έως και την υποурγοποίηση.

Τότε που εισήγαγε τον νόμο του, ο Γεώργιος Λιάνης κατηγορήθηκε ως ακραίος κομμουνιστής. Αν δεν το καταλάβατε ως τώρα, καθόλου τέτοιος δεν ήταν. Με τον ίδιο ακριβώς νόμο κανόνιζε τη σύσταση των «Ερευνητικών Κέντρων» και των «Ινστιτούτων». Αυτή η ιδέα εξ Αμερικής (είπαμε: ο Λιάνης ήρθε απ' το Purdue) σήμαινε «πανεπιστήμια» ιδιωτικού δικαίου που αντί για 20.000 έχουν 100 φοιτητές, και έκτοτε λειτουργούν μια χαρά, αν και στα μούλωχτά: επιλέγουν από τους 20.000 τους 100 – διαχειρίζονται το ερευνητικό χρήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – διευθύνονται από τους ίδιους καθηγητές που οι συνδικαλιστές ψηφίζουν για Προέδρους και Πρυτάνεις.

Αυτό που κατασκεύασε με σχέδιο ο κύριος Λιάνης ήταν ένα πανεπιστήμιο δύο όψεων. Η μία όψη είναι ο κουβάς: ένα καλό τμήμα της νεολαίας της χώρας συνωστίζεται επί χρόνια σε γιγάντιες αίθουσες διδασκαλίας. Οι πολιτικές εκφράσεις αυτών των εκατοντάδων χιλιάδων νεαρών καθορίζονται σκληρά από τους κανόνες της κοινωνικής μηχανικής που ακούνε στο όνομα «φοιτητικός συνδικαλισμός». Δίπλα, εντελώς αφανής, βρίσκεται μια όψη «έρευνας», ή καλύτερα κρατικοδίατης επιχειρηματικής δραστηριότητας, που γιγαντώνεται επί σαράντα χρόνια δίχως ποτέ να γίνεται αντιληπτή από τη «βάση» του φοιτητικού συνδικαλισμού. Οι ηγέτες του οποίου, κατά τα άλλα κλαίνε για την «ιδιωτικοποίηση».

Αυτό το λαμπρό (για το κράτος) αποτέλεσμα δείχνει πόσο σοφός – και πόσο λίγο κομμουνιστής – ήταν ο γεννήτορας του «φοιτητικού κινήματος» κύριος Λιάνης.

παρούσα. Καθώς τα χρόνια περνούν, θα δείτε τους γόνους των εργατών να απορρίπτονται, τους γόνους των μικροαστών να βολεύονται και τους γόνους των αστών να ηγούνται. Γιατί «τα πήγαν καλά». Γιατί «τους βόλεψε ο πατέρας τους». Γιατί «πέσανε στα ναρκωτικά». Δεν είναι «επιλογές» όλα τούτα. Είναι απότοκα της προϋπάρχουσας ταξικής θέσης.

Η αριστερή επιμονή ότι υπάρχουν «οι φοιτητές» (και όχι ένα ταξικά διαρθρωμένο σώμα) συσκοτίζει την πραγματική λειτουργία του κρατικού πανεπιστημίου, αλλά και σακατεύει την αυτογνωσία των φοιτητών των κατώτερων στρωμάτων (οι άλλοι από αυτογνωσία τα πάνε καλύτερα). Αναρωτηθείτε ποια είναι η ταξική θέση των γύρω σας και συνταχθείτε με τους δικούς σας. Και έχετε υπ' όψη ότι αυτό δεν σημαίνει ένταξη στην «αριστερά». Αντιθέτως, όποιος φοιτητής αρχίσει να αναρωτιέται ποια είναι η ταξική θέση των γύρω του, γρήγορα θα ανακαλύψει ότι ακόμη και οι οργανώσεις της άκρας αριστεράς περιλαμβάνουν τους γόνους των αστών στα ηγετικά τους κλιμάκια. Οι γόνοι της αστικής τάξης μεταμφιέζονται σε σκληρούς κομμουνιστές και κανονίζουν πώς θα αγωνιστούν «οι φοιτητές». Αναμενόμενο κι αυτό: το πανεπιστήμιο είναι τόπος κρατικών φετιχισμών και αριστερών ψευδαισθήσεων, ακριβώς όπως επιβάλλει η κρατική του λειτουργία.

4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ – Η «ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ»

Τέταρτη μεγάλη προσφορά της αριστεράς στο ελληνικό κράτος είναι η παρουσίαση του πανεπιστημίου ως θεσμού κατά βάση στραμμένου στην «διδασκαλία». Στην πραγματικότητα η «διδασκαλία» είναι το τελευταίο μέλημα των καθηγητών του πανεπιστημίου, μια βαριά αγγαρία μοναδικό ενδιαφέρον της οποίας είναι το scouting: η στρατολόγηση φοιτητών για ερευνητικά. Οι καθηγητές προσπαθούν να αποφύγουν τη «διδασκαλία» με κάθε τρόπο.

Για να το περιγράψουμε με γενικούς όρους, το κρατικό πανεπιστήμιο έχει διπλή όψη. Εσείς βέβαια βλέπετε μόνο την «διδασκαλία» - τεράστιες αίθουσες που χωράνε εκατοντάδες φοιτητές, τουαλέτες με το καντάρι, κυλικία για να θρέψουν στρατώνες, κάνα προτζέκτορα για το ξεκάρφωμα. Πίσω από αυτά τα εμφανή, βρίσκεται η ερευνητική όψη. Μια σκοτεινή ήπειρος ερευνητικών προγραμμάτων, εργαστηρίων με επίλεκτη στελέχωση και εξωτικό εξοπλισμό, σχέσεων με «ιδιωτικές» –πάντα κρατικοδίαιτες- εταιρείες και κρατικούς θεσμούς εκτός Ελλάδας. Στα μάτια σας η δεύτερη όψη είναι απουσία – εκτός από όταν ο καθηγητής σας, όντας απροετοίμαστος για μάθημα γιατί

έκανε άλλες δουλειές, εμφανίζεται εντός της τεράστιας αίθουσας για να σας απαριθμήσει τι κάνει στο ερευνητικό του δίκτυο να ενδιαφέρεται για το τι καταλάβατε.

Η διπλή όψη του πανεπιστημίου στήθηκε με πασοκική σοφία από το 1980 και μετά. Το σοφό ΠΑΣΟΚ εγκαινίασε μια όλο και εντεινόμενη «χαλαρότητα» στις πανελλαδικές εξετάσεις που πολλαπλασίαζε τα πλήθη του φοιτητικού σώματος. Ο σχετικός νόμος (1268/82), πολλαπλασίασε τους εισακτέους και θέσπισε τη «συνδιοίκηση», δηλαδή γέννησε τους «συνδικαλιστές» και κανόνισε ώστε αυτοί να συμμετέχουν στη διοίκηση του πανεπιστημίου. Το αποτέλεσμα ήταν το μαζικό φοιτητικό σώμα για το οποίο μιλάμε τόση ώρα, και μαζί οι αριστεροί βοσκοί του. Διάφορα που τώρα θεωρείτε προφανή, ήταν τότε πρωτοφανή - αλλά και σοφά υπολογισμένα. Ας πούμε: η διάδοση των μαζικών πανεπιστημιακών σχολών στην «περιφέρεια» σήμαινε μαζική αναγκαστική μετακίνηση «νεολαίων» σε ξεχασμένους τόπους της επικράτειας και τόνωση των «τοπικών οικονομιών» αλλά και της εθνικής συνοχής. Ας πούμε: η «ελεύθερη παρακολούθηση» είναι σχεδιασμένη, όχι για να βολέψει τους φοιτητές, αλλά για να απαλλάξει τους καθηγητές από το βάρος των εκατοντάδων φοιτητών που ειδάλλως θα γέμιζαν τις αίθουσες. Σκεφτείτε κι άλλα μόνες σας.

Η ερευνητική όψη είναι ακόμη πιο συσκοτισμένη. Ο ίδιος νόμος έστησε δίπλα στα πανεπιστήμια τους θεσμούς των «ερευνητικών ινστιτούτων». Τα ερευνητικά ινστιτούτα, θεσμοί για τους οποίους η αριστερά δεν λέει κουβέντα, είναι πανεπιστήμια χωρίς φοιτητές, αποκλειστικά αφιερωμένα στην «έρευνα». Ο νόμος κανόνιζε οι καθηγητές των «ερευνητικών ινστιτούτων» να είναι οι ίδιοι με τους καθηγητές των πανεπιστημίων. Στόχος ήταν η προσαρμογή του κρατικού πανεπιστημίου και των καθηγητών του στις ερευνητικές στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πράγματι, τα λεφτά που έκτοτε και επί σαράντα έτη ρέουν για «ερευνητικούς σκοπούς», είχαν τεράστια επίδραση στο θεσμό του κρατικού πανεπιστημίου. Μέχρι το 1982 ο καθηγητής πανεπιστημίου ήταν ένα είδος καρδινάλιου φρουρού της ταξικής σύνθεσης. Οι ροές του ευρωπαϊκού χρήματος που προέκυψαν έκτοτε προσέθεσαν μια εξειδίκευση σε ελεύθερο επαγγελματία με κρατικές άκρες. Οι καθηγητές που εμφανίζονται εμπρός σας παριστάνοντας ότι ο καημός τους είναι να «διδάξουν», έχουν δεκάδες άλλες σημαντικότερες ασχολίες. Διαχειρίζονται εκατοντάδες χιλιάδες έως και δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Σχετίζονται με ιδιωτικές εταιρείες και κρατικούς θεσμούς. Αναμι-

γνύονται σε δίκτυα επιχειρηματιών, κρατικών υπαλλήλων και άλλων καθηγητών, έργο των οποίων είναι η εκμετάλλευση ευρωπαϊκού χρήματος. Στα μεγάλα κέφια, η χάρη τους φτάνει να σχετίζεται με ιδιωτικές εταιρείες και κρατικούς θεσμούς εκτός Ελλάδας.

Το είδος της «επιστημονικής γνώσης» που παράγεται κατ' αυτό τον τρόπο είναι το αναμενόμενο: κρατικές πολιτικές δημιουργούν «ερευνητικές χρηματοδοτήσεις» και αυτές οδηγούν σε «επιστημονικά συμπεράσματα». Κατόπιν τα «επιστημονικά συμπεράσματα» χρησιμοποιούνται για να δικαιολογήσουν τις κρατικές πολιτικές που εξαρχής γέννησαν τη χρηματοδότηση.

Αλλά το πράγμα γίνεται ακόμη πιο ενδιαφέρον αν στραφούμε στους καημούς του τωρινού «κινήματος». Εδώ η εναντίωση στα «ιδιωτικά πανεπιστήμια» συγκαλύπτει το γεγονός ότι το κρατικό πανεπιστήμιο έχει ήδη μια πολύ σημαντική «ιδιωτική» όψη. Η κρυφή ερευνητική ζωή των καθηγητών και των εργαστηρίων τους περιλαμβάνει τη σύνδεση με τον «ιδιωτικό τομέα», ειδικά όταν αυτός ο «ιδιωτικός τομέας» είναι κρατικοδίαιτος. Οι «ιδιωτικές εταιρείες» που ασχολούνται με τους στρατιωτικούς εξοπλισμούς, με την «ασφάλεια» πάσης φύσεως, με την «πρόβλεψη» μέσω μοντέλων, με την «υγεία», με τη διαχείριση των αναξιοπαθούντων φτωχών και μεταναστών, ήδη βρίσκονται μέσα στα πανεπιστημιακά εργαστήρια. Κάποιες είναι ιδιοκτησία των καθηγητών που τρέχουν τα ερευνητικά. Ταυτόχρονα, οι ίδιες «ιδιωτικές» εταιρείες αποτελούν κρατικά εξαρτήματα: τα έσοδά τους προέρχονται από τις κρατικές δαπάνες, οι κατευθύνσεις τους προσδιορίζονται αναλόγως. Οι καθηγητές είναι ελεύθεροι επαγγελματίες / υπάλληλοι / ιδιοκτήτες τέτοιων εταιρειών. Πολλοί από αυτούς φιλοδοξούν να γίνουν υπουργοί και κάποιοι τα καταφέρνουν.

Πράγμα που μας φέρνει σε ένα ακόμη παραγνωρισμένο ζήτημα.

5. ΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟ – ΠΩΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΟ ΚΑΤΑΛΑΒΑΜΕ;

Πέμπτη μεγάλη προσφορά της αριστεράς στο ελληνικό κράτος είναι η κατασκευή του διαχωρισμού μεταξύ «δημόσιου» και «ιδιωτικού». Περιγράψαμε ήδη τους τρόπους με τους οποίους το κρατικό πανεπιστήμιο σχετίζεται με «ιδιωτικές» -πάντα κρατικοδίαιτες- εταιρείες. Η απόκρυψη αυτής της «ιδιωτικής» φύσης υπηρετεί πολιτικούς στόχους, όπως πιστοποιείται και από το τωρινό «κίνημα». Οι φοιτητές, υπό την ηγεσία της αριστεράς, κάνουν κατάληψη ενάντια στα «ιδιωτικά πανε-

ΑΝΑΡΩΤΗΘΗΚΑΤΕ ΠΟΤΕ «ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΟΥ»;

Αν τους στριμώξεις, οι αριστεροί θα σου πουν ότι το πανεπιστήμιο είναι «ιδεολογικός μηχανισμός του κράτους» - και θα νιώσουν πολύ μαρξιστικώς εντάξει. Μπούρδες βέβαια. Το κρατικό πανεπιστήμιο δεν είναι «παραγωγός ιδεολογίας». Το κρατικό πανεπιστήμιο είναι εργοστάσιο κανονικό, που παράγει αληθινή εργατική δύναμη, αληθινές ιδέες και τις υλικές τους εφαρμογές, κοινωνική σταθερότητα με πολύ υλικούς όρους. Οι υλικές λειτουργίες αυτού του εργοστασίου, όχι μόνο δεν αναφέρονται, αλλά συσκοτίζονται - βασικά από τους ίδιους που μιλάνε για «ιδεολογικό μηχανισμό του κράτους».

Κι αν δεν μας πιστεύετε, πειραματιστείτε! Πηγαίνετε στο αριστερό σχήμα της σχολής σας, ή ακόμη καλύτερα στους καθοδηγητές του, και ρωτήστε:

- «Εντάξει με τη διεκδίκηση της "αξίας των πτυχίων". Μήπως όμως να συζητήσουμε, εεε..., τι ακριβώς κάνει ο πτυχιούχος της σχολής μας στον καπιταλισμό;»

Οι ερωτήσεις του είδους «τι ακριβώς κάνει ο μηχανικός στο εργοτάξιο, η μαία στο νοσοκομείο, ο κοινωνικός λειτουργός στον Δήμο Αθηναίων» αποφεύγονται διαροπάου και επί δεκαετίες από τους κοινωνούς του φοιτητικού συνδικαλισμού. Γιατί τυχόν απαντήσεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε αποκαλύψεις περί της ταξικής δομής του φοιτητικού σώματος, περί των υλικών λειτουργιών του πανεπιστημίου, περί της ταξικής και κρατικής λειτουργίας των «επιστημών»... και τέλος πάντων περί της πραγματικότητας του καπιταλιστικού κόσμου μας.

Οι συνδικαλιστές μας, αντιθέτως, από νωρίς μαθαίνουν ότι η ύπαρξη των εξουσιών τους εξαρτάται από την κρατικά σχεδιασμένη αποκοπή των «φοιτητών» από την παραγωγή - και από την κατασκευή μιας αντίστοιχης φεικιστικής εικόνας του κόσμου όπου ο ταξικός ανταγωνισμός (εργάτες εναντίον αφεντικών) εξαφανίζεται ή καλύτερα μετατρέπεται σε «φοιτητές εναντίον κυβέρνησης» και «αγαθή επιστήμη εναντίον κακών μεγαλοκαπιταλιστών». Από νωρίς μαθαίνουν να αποφεύγουν την υλιστική προσέγγιση της πραγματικότητας. Ανακλαστικά. Όπως ο διάβολος το λιβάνι. Οπότε μαθαίνουν καλά να σκίζονται για τα «πτυχία με αξία» - και ποτέ να μην αναρωτιούνται τι σκατά κάνουν οι «πτυχιούχοι με αξία» μετά που πάρουν το πτυχίο τους. Α! σόρυ· «αγωνίζονται» - ο «λαός εναντίον κυβέρνησης» αντικαθιστά τα πανεπιστημιακής χρήσης δίπολα, αν και με πολύ μικρότερη πρακτική συμμετοχή της άκρας αριστεράς.

Αναμενόμενα όλα αυτά. Γιατί ο πραγματικός «ιδεολογικός μηχανισμός του κράτους» εντός του κρατικού πανεπιστημίου είναι ακριβώς ο φοιτητικός συνδικαλισμός. Και κάνει πολύ καλά τη δουλειά του.

πιστήμια». Στην πραγματικότητα υπερασπίζονται το υπάρχον κρατικό πανεπιστήμιο, δηλαδή εκείνους που έχουν επενδεδυμένα συμφέροντα στην τρέχουσα μορφή του πανεπιστημίου. Πρώτοι μεταξύ των ωφελούμενων είναι οι καθηγητές, αριστερών και δεξιών συμπεριλαμβανομένων. Έτσι εξηγείται που πολλοί καθηγητές στηρίζουν, υπόκωφα αλλά με ζέση, τις καταλήψεις. Έτσι εξηγείται και που η «αριστερά» αναβιώνει μετά την ξεφτίλα της καραντίνας σαν να μην έτρεξε τίποτα.

Η «αριστερά» παριστάνει ότι αντλεί την ισχύ της από τη μαζική βάση των φοιτητών. Στην πραγματικότητα αντλεί την ισχύ της (που ας σημειωθεί: εκφράζεται αποκλειστικά εντός των πανεπιστημίων) από τους συμβιβασμούς σαράντα χρόνων γύρω από τη «συνδιοίκηση». Τα ηγετικά κλιμάκια των «αριστερών» συνδέονται με τους καθηγητές με χίλιους τρόπους: γιατί τους έχουν ψηφίσει για προέδρους και πρυτάνεις – γιατί τροφοδοτούν τα εργαστήριά τους με εργατικό δυναμικό – γιατί θα γίνουν οι ίδιοι καθηγητές – γιατί είναι τα παιδιά τους και τα παιδιά των φίλων τους. Τέλος, γιατί σαράντα χρόνια τώρα προσφέρουν χρήσιμες υπηρεσίες σε δύσκολους καιρούς – όπως τώρα καλή ώρα.

6. ΤΙ ΘΕΛΕΙ ΤΩΡΑ Ο ΚΟΥΛΗΣ;

Η κατά Κούλη προσπάθεια αναζωογόνησης του κρατικού πανεπιστημίου έχει ένα κοντινό ανάλογο: τη δημιουργία της ιδιωτικής τηλεόρασης κατά τη δεκαετία του '90. Τότε, όπως και τώρα, ένας κρατικός θεσμός κεντρικής σημασίας απέκτησε ένα «ιδιωτικό» παρακλάδι. Η εμφάνιση της «ιδιωτικής» τηλεόρασης δεν σήμαινε ότι το κράτος είχε παραιτηθεί από τις κρατικές λειτουργίες της τηλεόρασης. Αντιθέτως, σήμαινε τη διεύρυνση και ενίσχυση των ήδη υπάρχουσών λειτουργιών.

Μέχρι αποδείξεως του εναντίου, νομίζουμε ότι και η σημερινή συζήτηση περί «ιδιωτικών πανεπιστημίων» μπορεί να γίνει αντιληπτή με τον ίδιο τρόπο. Οι όψεις του κρατικού πανεπιστημίου που ήδη περιγράψαμε, να ενισχυθούν. Επιπλέον χρήμα να κυλήσει. Νέοι καρδινάλιοι να προστεθούν στους ήδη υπάρχοντες.

Η εγκατεστημένη ισχύς του σώματος των καθηγητών πανεπιστημίου είναι νομίζουμε επαρκής εξήγηση του τεθλασμένου τρόπου με τον οποίο το κράτος επιδιώκει την διεύρυνση του κρατικού πανεπιστημίου. Δεν είναι η πρώτη φορά που τα κατεστημένα συμφέροντα πρέπει να κάνουν λίγο στην άκρη για να μπει νέο αίμα. Τα κατεστημένα συμφέροντα των ελληνικών πανεπιστημίων είναι τέτοιας ισχύος που στο παρελθόν ανάλογες διαδικασίες χρειάστηκε να ιδρύσουν νέους θεσμούς εκ του μηδενός.

Τέτοιο ήταν το σκεπτικό πίσω από τα «ερευνητικά ινστιτούτα» που αναφέραμε παραπάνω. Τέτοιοι είναι νομίζουμε και οι στόχοι των «μη κρατικών πανεπιστημίων»: καθηγητές δίχως πάτημα στα κρατικά πανεπιστήμια (όλοι τους από την «ομογένεια») να «αποκατασταθούν», δηλαδή να συνδεθούν με το ελληνικό κράτος – ερευνητικό χρήμα να ρεύσει – φοιτητές να προστεθούν στους καταλόγους εγγεγραμμένων ενισχύοντας το εμπορικό ισοζύγιο – η ταξική λειτουργία των πανεπιστημίων να διεξάγεται αποκλειστικά στο εσωτερικό και να μη φεύγουν λεφτά έξω.

Τουλάχιστον τέτοιοι είναι οι στόχοι που διακρίνονται. Επειδή μιλάμε για την εκπαίδευση και την Ελλάδα, πρέπει πάντα να έχουμε υπ' όψη ότι οι «μεταρρυθμίσεις» είναι περίπλοκο πράγμα και χρειάζονται τον ανάλογο χρόνο. Με άλλα λόγια, μέχρι το πράγμα να αποσαφηνιστεί, οι τωρινοί καταληψίες μπορεί να είναι έως και πενήντα ετών.

Φυσικά, λόγω ηλικίας και προδιαθέσεων, αυτοί κυρίως ενδιαφέρονται για το «τι γίνεται τώρα».

Λοιπόν, αυτό είναι πιο εύκολο.

7. ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;

Οπότε με χαρά βλέπουμε ότι προχωρήσατε σε κατάληψη της σχολής σας. Χαιρόμαστε πάρα πολύ, μια μεγάλη περιπέτεια ξεκινάει. Άλλωστε, η διαδικασία της συνέλευσης, της διαδήλωσης και της κατάληψης, παρότι άτυπη, αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εκπαιδευτικές διαδικασίες που έχει να προσφέρει το κρατικό πανεπιστήμιο στους φοιτητές του.

Οπότε λογικά θα έχετε ήδη μάθει πολλά. Ας πούμε να συμμετέχετε σε συζητήσεις εκατοντάδων ανθρώπων και μετά να κρίνετε πώς πήγαν. Να αναγνωρίζετε τους ρουφιάνους αναμεταξύ σας και να τους τραμπουκίζετε αναλόγως. Να υποπεύεστε την ταξική φύση του φοιτητικού σώματος και της κοινωνίας ολόκληρης. Να αμφιβάλλετε για τον ρόλο της αριστεράς. Να μην αμφιβάλλετε για τον ρόλο των δαπιτών. Να μιλάτε με τους διπλανούς σας για πολιτικά ζητήματα. Και αν αναγνωρίζετε σε όλα τούτα μια κάποια αυταξία, πολύ καλά κάνετε! Πήρατε μια ανάσα ζωής έπειτα από χρόνια καραντίνας και σιωπής· και αυτό είναι πολύ πιο χρήσιμο και ουσιαστικό από τη «μάχη ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια».

Προφανώς λοιπόν, το τέλος των καταλήψεων δεν είναι το τέλος του κόσμου. Ήδη έχετε μάθει πολλά – στο

μέλλον θα μάθετε ακόμη περισσότερα αν έχετε υπόψη τα εξής:

α. Το πανεπιστήμιο δεν είναι «δημόσιο». Είναι κρατικό!

β. Βασικές λειτουργίες του κρατικού πανεπιστημίου είναι η αναπαραγωγή της ταξικής σύνθεσης και η παραγωγή «επιστημονικής γνώσης». Αμφότερες οι λειτουργίες παρουσιάζονται ως άλλο από αυτό που είναι.

γ. Ειδικά η «παραγωγή επιστημονικής γνώσης» αποτελεί μια σκοτεινή ήπειρο στο εσωτερικό του κρατικού πανεπιστημίου.

δ. Ασχολούμενοι με τη σκοτεινή ήπειρο επί σαράντα έτη, οι καθηγητές πανεπιστημίου έχουν εξελιχθεί σε κάτι μεταξύ καρδινάλιου, ελεύθερου επαγγελματία, επιχειρηματία και κρατικού υπάλληλου με υπουργικές φιλοδοξίες. Οι ενασχολήσεις τους είναι η καλύτερη αφετηρία για να καταλάβει κανείς ότι

ε. Το κρατικό πανεπιστήμιο είναι ήδη «ιδιωτικό». στ. Αυτό που εμφανίζεται ως «αριστερά» είναι στελεχωμένο από την αστική τάξη στα ανώτερα κλιμάκιά του. Επίσης φέρει την ισχύ και την τεχνογνωσία που αναλογεί σε σαράντα χρόνια «συνδιοίκησης».

ζ. Αυτό που η αριστερά αποκαλεί «φοιτητές» δεν υπάρχει. Εκείνο που υπάρχει είναι ένα σώμα νεολαίων με σκληρή ταξική διάρθρωση.

Οπότε ορμήστε στις καταλήψεις. Θα κρατήσουν κανα δίμηνο. Στο τέλος θα είστε γεμάτες αμφιβολίες, θα νιώθετε ότι σας χρησιμοποίησαν, πιθανόν να μην έχετε καταλάβει τι σκατά σας συνέβη. Αυτό είναι αναμενόμενο: όπως όλοι οι φοιτητές εδώ και σαράντα χρόνια, ήρθατε αντιμέτωποι με μια πλατιά πολιτική μηχανική που στήνεται επί δεκαετίες, νομίζοντας ότι μόλις την εφύρατε. Βιώνετε την κατάρρευση αναγκάων ψευδαισθήσεων.

Υπάρχει όμως και ένα καλό μέσα σε αυτό το αναγκαίο κακό: η κατάστασή σας δεν είναι ήττα με αναγκαίο τρόπο. Αντιθέτως, αν επιμείνετε να επιδιώκετε την αυτόνομη πολιτική στράτευση, αν θυμάστε τι πάθατε και το χρησιμοποιήσετε την επόμενη φορά, ειδικά αν κάνετε καλές παρέες με άλλους ομοιοπαθείς, μπορεί η τωρινή σας πίκρα να αποδειχθεί αφετηρία νέας γνώσης για τον εαυτό σας και τον ταξικό μας κόσμο. Αφετηρία νέων τρόπων συλλογικής οργάνωσης.

Και αυτό είναι πάντα καλό πράγμα.

Έχει συμβεί σε πολλές από εμάς και ξέρουμε.

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΚΙ ΑΛΛΑ.

Αυτά που διαβάσατε εδώ είναι συμπεράσματα που προέκυψαν όταν κάποια από τα μέλη των αντιφα ομάδων της Αθήνας βρέθηκαν σε παρόμοια θέση με τους σημερινούς καταληψίες. Αυτά τα συμπεράσματα έχουν κατατεθεί στο παρελθόν και είναι κάμποσα.

Για παράδειγμα, θα μπορούσατε να διαβάσετε τη σειρά κειμένων με γενικό τίτλο *Ιστορία του Αυτοδιαχειριζόμενου Στεκιού Πολυτεχνείου, 1996-1998*. Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό *Antifa* (τεύχη 24, 27, 28, 29, 31) και μπορεί να βρεθεί στη διεύθυνση autonomeantifa.gr > περιοδικό > όλα τα τεύχη. Τα όσα λέμε περί ταξικής σύνθεσης των φοιτητών, διπλού χαρακτήρα του κρατικού Πανεπιστημίου, φοιτητικού συνδικαλισμού κλπ, προέρχονται από εκεί. Όπως και οι φωτό που ακολουθούν.

Άνοιξη του 1997. Ο «πρύτανης των ΜΑΤ», Νίκος Μαρκάτος δέχεται επίθεση με προφιτερόλ κατά την θεμελίωση εκκλησίας στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου. Τα ΕΑΑΚ τον είχαν ψηφίσει. Σήμερα συμμετέχει στο «think tank εκπαιδευτικής πολιτικής» του Σύριζα.

Μισή ώρα πριν. Κάποιοι εκ των αυτοργών της επίθεσης στο κυλικείο. Δεν είχαν ξυπνήσει ακόμα τελείως...

Η ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΠΟΥ ΚΡΑΤΑΣ

ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΟΥ γράφτηκε, πληρώθηκε και μοιράζεται από τα μέλη της αντιφασιστικής συνέλευσης *autonome antifa*. Η συνέλευση *autonome antifa* μιλάει και δρα για περισσότερα από δέκα χρόνια στην πόλη της Αθήνας. Υιοθετήσαμε την υπογραφή *antifa*, γιατί μας φαινόταν ότι είναι εύκολα κατανοητή και οικειοποιήσιμη από την πολυεθνική γενιά που μεγάλωσε μέσα στην ταξική πόλωση των δύο τελευταίων δεκαετιών. Ξεκινήσαμε, υποστηρίζοντας ότι οι κοινωνίες μας είναι εμπόλεμα πεδία που κατακυλώνε προς το φασισμό και τον πόλεμο. Αυτό το κατακύλισμα το ονομάσαμε «φασισμό χωρίς σβάστικα», ακριβώς επειδή θέλαμε να καταδείξουμε ότι ο φασισμός είναι ένα σύστημα διάταξης και διευθέτησης των κοινωνικών σχέσεων που δεν σχετίζεται με σύμβολα, αλλά με πολιτικές. Κρίνουμε ότι οι σημερινές κρατικές πολιτικές, είτε αυτές αφορούν το σύστημα υγείας και εκπαίδευσης είτε αφορούν την οικονομία και την άμυνα, έχουν στον πυρήνα τους τον έλεγχο, τη διαχείριση και την καθυπόταξη της εργατικής τάξης.

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΜΑΣ είναι αυτό που οι αριστεροί ονομάζουν «μειοψηφικές», αν βέβαια ως πλειοψηφία οριστεί αυτό που κάνει γενικά η «κοινωνία». Από μεριάς μας, ωστόσο, δε νιώθουμε καθόλου έτσι. Είμαστε μέρος αυτών που λένε κι αυτών που κάνουν μεγάλα κομμάτια της σημερινής εργατικής τάξης. Έχουμε προκύψει μέσα απ' την κίνηση αυτών των ιδεών και πρακτικών στους χώρους εργασίας, στα σχολεία, στις γειτονιές και στις πλατείες. Καθώς συγκροτούμασταν, ανακαλύψαμε ότι υπάρχουν κι άλλοι πολλοί και πολλές σαν κι εμάς. Αρκετοί κι αρκετές απ' αυτούς έχουν πια φτιάξει αυτόνομες *antifa* ομάδες στις γειτονιές τους. Κάθε *antifa*

ομάδα βρίσκει τους δικούς της τρόπους να μιλάει. Κάθε *antifa* ομάδα φτιάχνει τους δικούς της τρόπους να οργανώνεται. Κάθε *antifa* ομάδα ορίζει το δικό της πεδίο δραστηριοποίησης. Όλες οι *antifa* ομάδες μιλούν και δρουν ενάντια στο φασισμό, στην μοναξιά και τον πόλεμο. Όλες οι *antifa* ομάδες κινούνται έξω απ' το σύστημα των κομμάτων, των ΜΜΕ και των κρατικών μηχανισμών. Όλες οι *antifa* ομάδες είναι ανοιχτές σε όποιον κι όποια εχθρεύεται το φασισμό κι είναι διατεθειμένος να προσφέρει χρόνο κι εργασία, δίχως να αποσκοπεί σε οικονομικά ανταλλάγματα. Όλες οι *antifa* ομάδες μαζί είμαστε μέλη μιας κοινότητας που ονομάζεται Athens *antifa*.

ΚΑΘΩΣ ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ ΜΑΣ ΘΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

ΟΛΟ ΚΑΙ ΠΙΟ ΖΟΡΙΚΕΣ, η δημιουργία και η ύπαρξη τέτοιων αυτόνομων μορφών λόγου και δράσης θα γίνεται όλο και πιο αναγκαία. Για όποιον κι όποια αντιλαμβάνεται την κατάσταση με τον ίδιο τρόπο που την καταλαβαίνουμε και μεις, οι επιλογές είναι πολλές. Ανάμεσά τους κι η επαφή με μία απ' τις τοπικές *antifa* ομάδες, έτσι όπως υπάρχουν αυτή τη στιγμή. Αν έτσι έχει το πράγμα, μη ντραπείτε να επικοινωνήσετε.

ANTIFA SOUTH antifasouth.gr

ANTIFA NORTH antifanorth.net

ANTIFA EAST antifaeast.wordpress.com

ANTIFA WEST SIDE antifawestside.wordpress.com

ANTIFA NEGATIVE antifa-ngt.espivblogs.net

ANTIFA KALLITHEA antifa_kallithea@yahoo.com

ANTIFA GALATSI-LABRINI antifa.galatsi.labrini@gmail.com